

ПИЛОТЕН ПРОЕКТ VAC-РАСТ
ДОВЕРИЕ ВЪВ ВАКСИНИТЕ –
ИНФОРМАЦИЯ, КОМУНИКАЦИИ
И ДОВЕРИЕ НА ПАЦИЕНТИТЕ И
ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ

Ваксинация и диабет

С финансовата
подкрепа на
Европейския съюз

Съществуващото положение

- Всяка година хиляди възрастни хора по света се разболяват от болести, които могат да бъдат предотвратени с ваксини.
- По-специално, хората с диабет често пъти са изложени на по-висок риск от усложнения вследствие на заболявания, предотвратими чрез ваксинация.

По оценка на Световната здравна организация (СЗО):

422 милиона души

по света имат диабет

1,6 милиона смъртни
случая

всяка година са пряко свързани с диабета

Ваксинирането е важна стъпка за поддържане на здравето. Говорете с медицински специалист, обсъдете Вашето индивидуално състояние и здравни нужди и се уверете, че ваксинациите Ви са актуални.

Диабет – общ преглед

Диабетът е хронично заболяване, характеризиращо се с повишена кръвна захар (глюкоза). Това се случва, когато панкреасът вече не може да произвежда инсулин или когато тялото не може ефективно да използва произведения инсулин. Диабетът се проявява под различни форми в зависимост от причината.

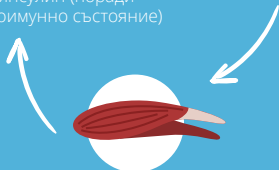
Диабет тип 1

може да се появи във всяка възраст, но най-често се среща при деца и юноши.

бета-клетките на панкреаса произвеждат недостатъчно количество или не произвеждат инсулин (поради аутоимунно състояние)

глюкозата се натрупва в кръвта

клетките не могат да използват глюкозата, поради недостатъчното количество или липсата на инсулин

Диабет тип 2

е най-често срещаният и съставлява ~90% от случаите, най-често при възрастните.

инсулинова резистентност (неспособност на клетките да реагират на инсулина)

Панкреасът произвежда повече инсулин, за да отговори на допълнителното търсене. С течение на времето панкреасът не може да произвежда достатъчно инсулин.

глюкозата се натрупва в кръвта

Диабет – общ преглед

...продължение

Видовете диабет включват също **гестационен диабет**, който може да се развие по време на бременността и е свързан с усложнения както за майката, така и за детето.

Диабетът, особено ако не е адекватно компенсиран, може да затрудни имунната Ви система **да се бори с инфекциите** за разлика от хората без диабет.

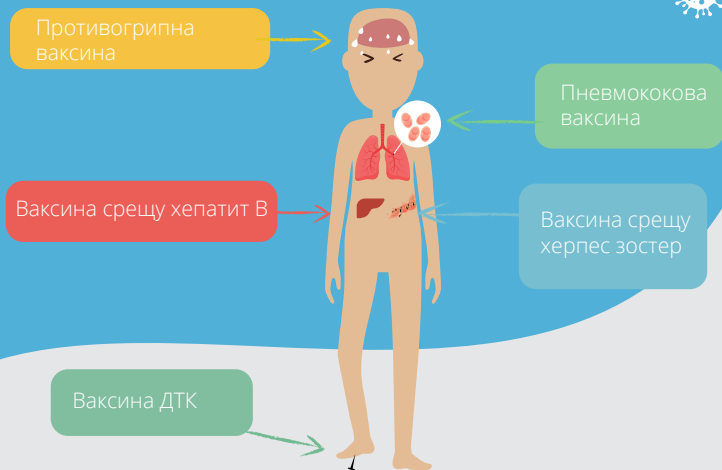
Понастоящем няма лек срещу диабета, но **с медикаменти, превантивни грижи и промени в начина на живот можете да живеете дълго и в добро здраве!**

Ключови ваксини

Знаем, че **хората с диабет** са изложени в по-голяма степен на рискове за здравето, свързани със заболявания, предотвратими чрез ваксинация.

Представяме Ви 5 ключови ваксини, които спомагат за намаляване на тези рискове въз основа на препоръките на Centers for Disease Control and Prevention (CDC):

- Някои ваксини не се препоръчват за хора с увредена имунна система. **Консултирайте се с Вашия медицински специалист за всеки отделен случай.**
- Не забравяйте: Редовните медицински прегледи са подходящ момент за предоставяне на медицински грижи, проследяване и непрекъснато обучение на пациентите с респираторни заболявания.

COVID-19

На 11 март 2020 г. СЗО обяви COVID-19 – **инфекциозно респираторно заболяване**, причинявано от новооткрит коронавирус, за глобална пандемия, засягаща хората от всички възрасти.

- Симптомите обикновено се проявяват в рамките на 3–7 дни след експозиция на вируса, но в някои случаи са необходими до 14 дни преди проявата им.

Чести симптоми

Треска

Кашлица

Затруднено дишане

Умора

Болки в мускулите

- Редките и тежки усложнения могат да включват белодробна инфекция, бъбречно заболяване и дори смърт.
- Хората с респираторни заболявания се считат за **високорискова група за COVID-19** и е по-вероятно да развият тежки симптоми.
- Тежката форма на COVID-19 се **свързва с напреднала възраст** (>60 години), както и с наличието на **множество придружаващи заболявания**. Последните данни сочат също така, че при мъжете има малко по-високо ниво на риск.

COVID-19 ...продължение

С оглед на повишения риск от влошени здравни показатели вследствие на COVID-19 е важно хората с респираторни заболявания да бъдат включени сред приоритетните групи на програмите за ваксинация.

До септември 2021 г. Европейската агенция по лекарствата (EMA) дава разрешение за употреба в Европейския съюз на следните ваксини срещу COVID-19: **Comirnaty** (Pfizer-BioNTech), **Spikevax** (Moderna), **Vaxzevria** (AstraZeneca) и **Janssen**.

Информирано решение

Изключително важно е липсата на интерес и колебливост по отношение на ваксините да бъде преодоляна чрез **открит диалог, подкрепен с научни доказателства**. Необходимо е адаптиране на **основания на жизнения цикъл подход към ваксинирането** чрез информирано съвместно вземане на решения!

Charter on Patient Empowerment (Хартата за овластяване на пациентите) на Европейския пациентски форум се застъпва за ориентирана към пациента практика в областта на здравеопазването чрез прилагане на следните принципи:

Вие сте много повече от здравословното си състояние!

Вие сте овластени до степента, която желаете.

Вие сте равноправен партньор при взимане на всички решения, свързани с Вашето здраве.

Можете да поискате информацията, от която се нуждаете, да бъде в лесно разбираем формат, включително собственото Ви здравно досие.

Здравните специалисти и здравната ни система активно насърчават здравната грамотност за всички.

Разполагате с непрекъснатата подкрепа, от която се нуждаете, за да управлявате собствените си здравни грижи. Само поискайте!

Вашият опит е важна мярка за качеството на здравното обслужване.

Можете също да участвате в оценяването и съвместното проектиране на здравните услуги, така че те да работят по-добре за всички.